

КАК ДА ПОДКРЕПИМ МАЛКИТЕ И СРЕДНИ ПРАКТИКИ НА БЪДЕЩЕТО**Eamonn Siggins**

Главен изпълнителен директор
CPA Ireland

Jamie Lyon

Директор професионални анализи
ACCA

В днешния бързо променящ се свят малките и средни практики (МСПрак.) са изправени пред много предизвикателства. Да вземем дигиталните технологии, които ще заменят множество функционални роли, изпълнявани сега от навлизащите в професията специалисти, и които променят начина на предоставяне на някои традиционни услуги, например одита. Регулацията и дерегулацията също оказват влияние върху малките и средни практики. Така например дерегулацията в бизнеса, посредством въвеждането или повишаването на праговете за одит, доведе до промени в предоставянето на традиционните одиторски услуги от страна на счетоводните фирми. В допълнение, налице е засилване на конкуренцията между счетоводителите и представителите на други професии. МСПрак. са изправени и пред предизвикателства във връзка с привличането и задържането на квалифицирания персонал, от който те се нуждаят, и реагирането на конкуренцията от страна на по-големите фирми, които сега се опитват да навлязат на пазара, обслужван от МСПрак., и да спечелят бизнес с малките и средни предприятия (МСП).

През 2017 г. Edinburgh Group (EG), коалиция от 16 счетоводни организации от различни държави по света, поръча изследване, което да разгледа предизвикателствата и възможностите, пред които са изправени МСПрак. и професионалните счетоводни организации в тази волатилна и несигурна среда. Машабното изследване включваше проучване сред МСПрак., довело до 1,906 отговора от 52 държави, проучване и интервюта с персонала на професионалните счетоводни организации, участващи в EG, както и поредица от казуси с участието на МСПрак. Изследването използва също така и информацията от наличната професионална и научна литература, посветена на МСПрак. Констатациите, включително препоръки

за професионалните счетоводни организации и МСПрак., са представени в доклада от м. януари 2019 г. „Малките и средни практики на бъдещето в един променящ се свят“.

Констатациите от изследването сочат, че МСПрак. в световен мащаб очакват факторите на околната среда да продължат да представляват както предизвикателства, така и възможности за тяхната практика в бъдеще. От друга страна, МСПрак. имат ограничен достъп до ресурсите, мрежите и експертните знания и умения, необходими, за да инвестират непрекъснато в оценяване последствията от настъпващите промени в околната среда, които оказват влияние върху счетоводната професия и професионалния бранш.

Пропуски и бели петна в реакциите

Проучването сред МСПрак. установи, че смущаващ процент от отговорилите МСПрак. понастоящем не адресират предизвикателствата и/или не се възползват от възможностите, свързани с промените в околната среда. Така например от практиките, които са изправени или очакват да бъдат изправени пред предизвикателства, свързани с дигиталните технологии, 26% не предприемат действия и нямат никакви планове да предприемат действия в отговор на тези предизвикателства. В допълнение, 22% от МСПрак. не са се възползвали и нямат никакви планове да се възползват от възможностите, свързани с дигиталните технологии.

Аналогично, от практиките, които са изправени или очакват да бъдат изправени пред предизвикателства, свързани с регулациите или дерегулациите, 23% не предприемат действия и нямат никакви планове да предприемат действия в отговор на тези предизвикателства. Същевременно 17% от МСПрак. не са се възползвали и нямат никакви планове да се възползват от възможностите, свързани с регулациите или дерегулациите.

МСПрак. изглеждат твърде пасивни от гледна на точка на възползване от нови възможности: 30% от МСПрак., участвали в проучването, на въпроса дали тяхната практика търси нови пазари и възможности, на които да предложи нови услуги, отговарят „рядко“ или „никога“.

Ролята на професионалните счетоводни организации

Предходни изследвания са установили, че професионалните счетоводни организации изпълняват три основни роли. Те създават пространство за взаимодействие между членовете си, представляват членовете си пред обществеността и осъществяват текущо наблюдение за спазване от страна на членовете на очакванията на професионалната счетоводна организация. Повечето професионални счетоводни

организации се фокусират върху последното – но проучването на ЕГ показва, че за да подкрепят счетоводната професия по подходящ начин, те трябва да осъществяват съгласувани дейности и в трите области.

По-специално, поради ограничените собствени ресурси, МСППрак. очакват професионалните счетоводни организации да играят активна роля в предлагането на насоки и подкрепа при адресиране на предизвикателствата и възможностите, свързвани с променящия се свят. Така например МСППрак. очакват подкрепа във връзка със събитията и новостите в областта на дигиталните технологии и променящите се регулации. Проучването на ЕГ установи, че мнозинството от професионалните счетоводни организации е разработило в периода след 2013 г. насоки и инструменти, за да подкрепят членуващите в тях МСППрак. при адресиране на предизвикателствата и възможностите, специфични за съответната юрисдикция, например инструментариум за интегрирано отчитане или интегрирано мислене, одиторски софтуер, пригоден специално за нуждите на МСППрак., или инструменти, свързани с Общия регламент за защита на данните (GDPR). Дори да вземем всичко това предвид, още би могло да бъде направено.

Препоръки за професионалните счетоводни организации

Докладът на ЕГ препоръчва професионалните счетоводни организации да сегментират своите членове, за да разберат по-добре потребностите на членуващите в тях МСППрак. Те следва също така:

- да бъдат проактивни в предвиждането и разбирането на еволюцията на счетоводната професия и да подкрепят МСППрак. в придобиване и/или развиване на уменията, необходими сега и в бъдеще, за да се отговори на непрекъснатото променящите се очаквания/потребности на техните клиенти;
- да помагат на МСППрак. при идентифициране и адресиране на национални и регионални предизвикателства и възможности;
- да предоставят на членуващите в тях МСППрак. консултации относно управлението на техните практики;
- да обмислят подкрепа за иновациите в МСППрак. по отношение например на предоставяните услуги посредством въвеждане на нови квалификации и сертификати;
- да популяризират, насърчават и подпомагат създаването на мрежи сред МСППрак., както и между МСППрак. и МСП;
- да си партнират с ИТ компании с оглед създаване и повишаване на информираността относно новите технологии сред счетоводителите;
- публично да подкрепят и представляват счетоводната професия, като си сътрудничат, например със съответните държавни агенции, и да

подкрепят инициативи с университети и училища за средно образование, с оглед постигане на информираност относно възможностите в счетоводната професия.

Препоръки за малките и средни практики

МСПрак. трябва да предприемат собствени стъпки, за да спомогнат за изграждането на успешно бъдеще. Докладът от прочуването на ЕГ препоръчва те:

- да бъдат проактивни в търсенето на нови пазари за техните услуги и да обмислят разширяване и диверсифициране на предлагания от тях набор от услуги;
- да обмислят вътрешнофирмено обучение, наемане на експерти с квалификация в областта на счетоводството и в други области извън счетоводството и/или сътрудничество с други счетоводни фирми и доставчици на услуги;
- да използват работа в мрежи, за да компенсират ограничените си вътрешни ресурси за адресиране на предизвикателствата и възможностите;
- да прилагат разбиране за конкурентната среда, с оглед вземането на информирани стратегически решения относно предоставяните от тях услуги;
- да идентифицират нови услуги, които да предлагат (и да определят структурата на фирмата и решенията относно наемане на персонал) на базата на основаващ се на задълбочена информация стратегически отговор на предизвикателства и възможности в околната среда, свързани например с дигиталните технологии и регулациите/дерегулациите;
- да развиват, в рамките на стратегия за диверсифициране, нишови експертни знания и умения;
- да надхвърлят очакванията на клиентите си и да развиват близки взаимоотношения с тях;
- да бъдат по-ефективни в съкращаването на разходите;
- да управляват очакванията на клиентите, например като са конкретни относно услугата или услугите, предоставяни срещу посоченото възнаграждение;
- да акцентират по-добре върху своите предимства, когато се конкурират с по-големи фирми за привличане на ценни и перспективни кадри (включително сред по-младото поколение), например като предлагат по-добър баланс между работа и личен

живот и рекламират предприемаческия си дух и възможностите за по-бързо кариерно израстване и по-голямо участие в бизнеса;

- да се фокусират не само върху предлаганите услуги, но също и върху финансовата и търговска дисциплина;
- да изграждат бранд, особено фирмите с повече съдружници и персонал;
- да разработват стратегии за справяне с конкуренцията.

Проучването е извършено от Donna L. Street, Catalin Albu, Nadia Albu и Sarah Webber.

Eamonn Siggins е главен изпълнителен директор в Института на дипломираните експерт-счетоводители в Ирландия (CPA Ireland), 17 Harcourt Street, Dublin 2, и технически консултант към Борда на Международната федерация на счетоводителите (IFAC). Eamonn е избран за председател на Edinburgh Group през м. ноември 2016 г. и преизбран през м. ноември 2018 г. за втори и последен двугодишен мандат до ноември 2020 г., след като преди това е бил секретар на Групата от 2004 до 2010 г. През 2013 Eamonn ръководи международния изследователски проект на Edinburgh Group, посветен на значението на МСП за глобалната икономика. Той има изказвания по въпросите на МСП на няколко международни конференции. Eamonn е завършил с отличие правни науки, член е на Института на директорите и има следдипломна квалификация в областта на стратегиите и иновациите, лидерство и управление и MBS по бизнес практика.

Jamie Lyon е директор професионални анализи в Института на дипломираните експерт-счетоводители (ACCA). Jamie, който има богат опит, ръководи екип от експерти в областта на техническите въпроси и политиката. Отделът за професионални анализи коментира ключови въпроси, свързани с политиката и редица технически области. Той се стреми да оказва влияние върху технически експерти и експерти в областта на политиката в органи на държавното управление, регулаторни органи, професионални организации и работодатели в различни страни по света. Екипът на отдела за професионални анализи използва обединените си умения и експертни знания, за да демонстрира стойността, която професионалните счетоводители допринасят за обществото, като създават успешни бизнеси и устойчиви икономики. Работата на екипа подпомага дневния ред на ACCA, свързан с глобалното идейно лидерство. Работейки съвместно с работодатели, правителства и регулаторни органи по света, Jamie и неговият екип предоставят най-нови, практични и достъпни консултации и анализи, посветени на най-належащите въпроси, оказващи влияние върху бизнес средата. Неговата

поредица от най-нови изследвания, „Дигитален главен финансов директор“, е резултат от задълбоченото сътрудничество между ACCA, PwC и водещи главни финансови директори. Неговият богат опит в областта на финансовия мениджмънт, корпоративни преобразувания, управление на риска и развиване на кадровия потенциал е придобит по време на кариерното му развитие в отрасъл с редица водещи бизнеси, влизащи в индекса FTSE 100, включително Royal and Sun Alliance и Marks and Spencer. Jamie е дипломиран експерт-счетоводител и има образователно-квалификационна степен по икономика от Sheffield University. Jamie е изпълнен с ентузиазъм за бъдещето на професията по един много практичен начин. Той работи също така и с UK Social Mobility Fund, за да бъде наставник и оказва подкрепа за студенти в неравностойно положение за влизането им в счетоводната професия.